

Van: Tamara van der Hoek
Telefoon: 14 010

Uw kenmerk: 24bb002609
Ons kenmerk: M2404-4139 - 24bo005297

Onderwerp: beantwoording schriftelijke vragen
MS Silja Europa

Datum: B&W 4 juni 2024

Aan de gemeenteraad

Op 19 april 2024 stelden S. van de Peppel (Partij voor de Dieren) en D. Yildirim (PvdA) ons schriftelijke vragen over de MS Silja Europa (24bb002609).

Inleidend wordt gesteld:

Partij voor de Dieren is van mening dat het onze ambitie moet zijn om deze statushouders zo snel mogelijk te laten integreren in de Nederlandse samenleving, in plaats van hen zes tot negen maanden te laten wachten (zoals aan ons is medegedeeld) tot hun officiële huisvesting waarna ze 'mogen' starten met hun inburgeringstraject.

Het is de ambitie van dit college om statushouders zo snel mogelijk mee te laten doen in de Rotterdamse samenleving. De doorstroomlocatie ferry MS Silja Europa is bedoeld om de wachttijd op een woning zinvol te overbruggen. Op de MS Silja Europa starten statushouders die dat kunnen en willen alvast met (onderdelen van) hun inburgering en participatie; de zogenoemde Vroege Start. Wanneer statushouders doorstromen naar een woning, zijn zij verplicht om te starten met inburgering. Kortom: op de MS Silja Europa kunnen zij al starten en zodra zij zijn gehuisvest moeten zij starten.

Het is aan ons bekend gemaakt dat op De Silja een zogenoemde vroege start van de inburgering werd gemaakt met statushouders in de leeftijdsgroep 18 tot 27 jaar. Dit kleinschalige traject was bedoeld om op vrijwillige basis deze doelgroep alvast te voorzien van een inburgeringstraject. Tijdens ons bezoek hebben meerdere medewerkers gemeld dat dit traject stopt door onder andere langdurige ziekte van een betrokken ambtenaar van de gemeente Rotterdam.

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Is de wethouder op de hoogte van dit 'langdurige' probleem? Zo ja, welke stappen zijn ondernomen om dit probleem op te lossen? Zo nee, waaraan ligt dat?

Antwoord:

In 2022 is op het riviercruiseschip Statendam een kleinschalige pilot Vroege Start gestart, voor jonge statushouders in de leeftijd van 18 t/m 30 jaar. Op dit schip verbleven toen aan Rotterdam gekoppelde statushouders, wachtend op een woning. De pilot was succesvol. Deelnemers konden een snellere start maken met hun inburgering, door alvast activiteiten binnen de Brede Intake te volgen en door al voor of direct na de definitieve huisvesting te starten met een leerroute. Het was voor deze statushouders van grote meerwaarde dat zij al konden beginnen met hun inburgering, terwijl zij nog wachtten op huisvesting.

De ervaringen uit deze kleinschalige pilot hebben wij gebruikt om vervolgens ook op de MS Silja Europa het aanbod Vroege Start in te richten. Dit keer voor alle leeftijden (vanaf 18 jaar). Met de komst van de Silja ontvangt Rotterdam in één keer een grote groep statushouders die in aanmerking komt voor Vroege Start. Het is daarom niet mogelijk geweest om per direct iedereen tegelijk te spreken en het Vroege Start aanbod aan iedereen tegelijk aan te bieden. Het inrichten en uitvoeren van Vroege Start, op deze grote schaal, vraagt extra tijd en capaciteit. Dit leidde ertoe dat het Vroege Start aanbod op de Silja niet direct zichtbaar was. Er is echter geen sprake van dat het traject stopt door langdurige ziekte van een betrokken ambtenaar.

Vraag 2:

Hoeveel statushouders krijgen op dit moment taallessen aangeboden op De Silja in het kader van de vroege start?

Antwoord:

De consulenten van het Jongerenloket (die inburgeringsplichtigen van 18 tot 27 jaar begeleiden) hebben vanaf oktober 2023 in totaal 157 personen tot 27 jaar uitgenodigd voor groepsbijeenkomsten. Van deze genodigden hebben er 94 daadwerkelijk deelgenomen aan de bijeenkomsten en 53 van hen doen mee met de Vroege Start. De consulenten van de afdeling Werk en Inkomen (die inburgeringsplichtigen vanaf 27 jaar begeleiden) hebben inmiddels 295 van de 458 bewoners van 27+ gesproken.

Ongeveer 30% van degenen die zijn gesproken, doet mee. Er wordt nu onderzocht wat de redenen zijn als men (nog) niet mee wil of kan doen en of we die kunnen beïnvloeden/ hoe barrières weggenomen kunnen worden. Het blijkt uit de praktijk dat er ook statushouders zijn die eerst aangeven niet mee te willen doen en op een later moment in een gesprek met hun consulent hierop terugkomen en alsnog mee willen doen.

Vraag 3:

Wordt met de vroege start ook een officiële start gemaakt met inburgering overeenkomstig de Inburgeringswet?

Antwoord:

Ja, via het aanbod Vroege Start worden reguliere onderdelen van de officiële inburgering aangeboden. De gevolgde onderdelen tijdens de Vroege Start tellen mee voor de officiële inburgering. Als men op de Silja zijn/haar persoonlijke Plan Inburgering en Participatie (PIP) heeft opgesteld dan gaat de officiële inburgeringstermijn gelden. Daarnaast geldt ook dat zodra een statushouder is gehuisvest in Rotterdam de officiële inburgeringsplicht start.

Vraag 4:

We hebben verder ook vernomen dat er op de doorstroomlocatie een W&I-consulent aanwezig is om de statushouders te helpen met een mogelijke baan. Bewoners meldden echter dat ze niet voldoende geholpen zijn.

Is de wethouder op de hoogte van dit probleem?

Antwoord:

Zoals ook benoemd onder vraag 1 hebben we als gemeente aanlooptijd nodig gehad om het Vroege Start aanbod in te regelen en hiertoe voldoende uitvoeringscapaciteit te organiseren. Inmiddels zijn we op vlieghoogte en zijn er nu 12 W&I-consulenten uit het team statushouders beschikbaar om op de Silja gesprekken te voeren met de statushouders. Dit zijn de zogenoemde instroomcoaches, die hier stapsgewijs alle statushouders vanaf 27 jaar individueel spreken (op afspraak). In dit gesprek wordt kennis gemaakt met de bewoner, worden iemands interesses, vaardigheden en ervaring in kaart gebracht en wordt gevraagd of men wil starten met Vroege Start gericht op werk, vrijwilligerswerk en/of inburgering. Inmiddels hebben de consulenten al met twee-derde van hen een eerste gesprek gevoerd (zie ook onder vraag 2).

Daarnaast wordt er nu gewerkt aan het opzetten van voorlichtingsbijeenkomsten op de Silja over werk om nog meer statushouders op deze manier te bereiken. De gemeente werkt hierin samen met stichting Mano. De bijeenkomsten starten binnenkort, in eerste instantie 2x per week (1 in de middag en 1 in de avond).

Aanvullend hierop zijn we als gemeente de mogelijkheden aan het verkennen of we samen met omliggende bedrijven nog meer kunnen betekenen voor de bewoners van de Silja. Een mooie recente ontwikkeling hierbij is dat landelijk aan het COA meer budget is toegekend voor het realiseren van Meedoenbalies op COA-locaties. Meedoenbalies zijn bedoeld om vraag en aanbod op het gebied van (vrijwilligers)werk aan elkaar te koppelen. Dit biedt nieuwe kansen om participatie te bevorderen en onze krachten hierin te bundelen. Op dit moment worden de eerste verkennende gesprekken ingepland tussen de gemeente en het COA. Kortom, de begeleiding naar werk heeft onze nadrukkelijke aandacht en inzet.

Vraag 5:

Hoeveel statushouders zijn tot nu toe aan een baan geholpen via deze W&I-consulent? Is de wethouder tevreden over dit aantal?

Antwoord:

Deze cijfers zijn nog niet inzichtelijk. Op dit moment zijn we nog bezig om het registratiesysteem hierop aan te passen en om deze informatie (ook met terugwerkende kracht) hierin te registreren. Op een later moment informeren wij u hierover. Naar verwachting zal dat rond de zomer zijn.

Vraag 6:

Enkele bewoners van De Silja vertelden dat ze nu werken en dat ze zelf deze baan gevonden hebben.

Hoe is het mogelijk dat de nieuwkomers zelf beter inzicht hebben op een baan dan de gemeente? Graag uitgebreide toelichting over deze aantallen.

Antwoord:

In het kader van zelfredzaamheid is het goed als statushouders ook zelf op zoek gaan naar werk. Vanwege het grote aantal statushouders dat in één keer op de Silja kwam te verblijven, is het niet mogelijk geweest om per direct iedereen tegelijk te spreken en hen die dat wilden meteen op weg te helpen met het vinden van een baan. Een deel van hen zal dus mogelijk inderdaad volledig op eigen kracht een baan hebben gevonden.

Daarnaast is het zo dat W&I-consulenten zoveel mogelijk uitgaan van de zelfredzaamheid van de klant en dit ook proberen te stimuleren. Het kan dus goed zijn dat statushouders door de gesprekken met de W&I-consulenten op eigen ideeën komen en zelf in actie komen en zo uiteindelijk zelf een baan vinden. Ook wordt ingezet op netwerkverbreding en ook dit kan indirect leiden tot werk.

Vraag 7:

Een zeer uitgesproken klacht van de bewoners op De Silja betreft de voedselvoorziening. Er wordt geen rekening gehouden met de smaak en eetwensen van de bewoners. Meerdere bewoners hebben ons verteld dat ze graag willen meekoken op deze locatie. Dit wordt echter door de cateraars niet geaccepteerd. Dit zou volgens ons een uitstekende mogelijkheid bieden voor het opleiden van de bewoners in de horecabranche.

Hoe komt dat er niet verder wordt onderzocht of dit tot een mogelijkheid behoort?

Antwoord:

Het is ons bekend dat bewoners van de Silja graag zelf willen koken. In het kader van brandveiligheid is het verboden om op de eigen kamer eten te koken. Enkele bewoners hebben de wens geuit om dan met de cateraar mee te koken. Hierover zijn in een eerder stadium ook gesprekken gevoerd met de cateraar. Ook recent is dit weer besproken. De cateraar heeft aangegeven niet aan deze wens te kunnen voldoen. Dit heeft voornamelijk te maken met zeer beperkte ruimte van de keuken op het schip. Deze wordt volledig benut door de al beperkte crew in de keuken. Zij geven daarnaast aan dat met de minimale bezetting er geen passende begeleiding geboden kan worden, wat veiligheidsrisico's geeft. Om toch tegemoet te komen aan de wens van de bewoners wordt door de begeleidende organisaties aangesloten bij bewonersinitiatieven in de wijk, waarbij geïnteresseerde bewoners van de Silja zelf kunnen (mee)koken op locaties in de wijk.

Vraag 8:

Is de wethouder van plan om een speciaal horecatraject te starten voor een kleinschalige groep statushouders die in deze sector werkzaam willen zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Statushouders die kunnen en willen werken krijgen intensieve dienstverlening naar werk. Daarbij kijken we conform het Beleidskader Werk is geweldig! in een eerste instantie naar duurzame banen in cruciale sectoren, en anders kansrijke sectoren. De gedachte hierachter is dat mensen bestaanszekerheid kunnen opbouwen in hun leven.

De beoogde samenwerking rondom de op te zetten Meedoenbalie zal hier verder aan bijdragen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

A. Aboutaleb